

Zadaća 5

iz predmeta Diskretna matematika

Prezime i ime: Šehalić Mirza

Broj indeksa: 17324

Grupa: DM-RI4

Odgovorni demonstrator: Emir Baručija

1. Dat je periodični diskretni signal perioda 6, čije vrijednosti u trenucima 0, 1, 2, 3, 4 i 5 respektivno iznose 3, -3, -3, 9, -4 i 2.
 - a) Predstavite ovaj diskretni signal formulom u kojoj se javlja cijeli dio broja;
 - b) Predstavite ovaj signal diskretnim Fourierovim redom;
 - c) Odredite amplitudni i fazni spektar za ovaj signal i predstavite ga u vidu sume harmonika.

a) Svaki periodični signal osnovnog perioda N se može izraziti kao suma N članova u kojima figurira funkcija "cijeli dio broja":

$$x_n = x_{-1} + \sum_{k=0}^{N-1} (x_k - x_{k-1}) \left\lfloor \frac{n-k}{N} \right\rfloor$$

Poznate su nam vrijednosti x_n za $N[0..5]$ pa uvrštavanjem imamo:

$$x_n = 2 + 1 \cdot \left\lfloor \frac{n}{6} \right\rfloor - 6 \cdot \left\lfloor \frac{n-1}{6} \right\rfloor + 0 \cdot \left\lfloor \frac{n-2}{6} \right\rfloor + 12 \cdot \left\lfloor \frac{n-3}{6} \right\rfloor - 13 \cdot \left\lfloor \frac{n-4}{6} \right\rfloor + 6 \cdot \left\lfloor \frac{n-5}{6} \right\rfloor$$

b) Svaki periodični diskretni signal se može izraziti kao suma konačno mnogo harmonijskih diskretnih signala. Oblik diskretnog Fourierovog reda:

$$x_n = \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\lfloor N/2 \rfloor} a_k \cos \frac{2k\pi}{N} n + b_k \sin \frac{2k\pi}{N} n$$

$$a_k = \frac{2}{N} \sum_{n=0}^{N-1} x_n \cos \frac{2k\pi}{N} n, \quad k = 0, 1, \dots, \left\lfloor \frac{N}{2} \right\rfloor$$

$$b_k = \frac{2}{N} \sum_{n=0}^{N-1} x_n \sin \frac{2k\pi}{N} n, \quad k = 0, 1, \dots, \left\lfloor \frac{N}{2} \right\rfloor$$

Treba napomenuti da se kod računanja a_k za $k=N/2$ ispred sume javlja $1/N$ (umjesto $2/N$) kada je N paran broj.

Računanjem dobijamo sljedeće koeficijente:

$$\begin{array}{|c|} \hline a_0 = 4/3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline a_1 = -1 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline a_2 = 16/3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline a_3 = -2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline b_1 = 2 \cdot \sqrt{3}/3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline b_2 = \sqrt{3} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline b_3 = 0 \\ \hline \end{array}$$

Pa je naš diskretni Fourierov red:

$$x_n = \frac{4}{3} - 1 \cdot \cos \frac{\pi}{3} n + 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} \cdot \sin \frac{\pi}{3} n + \frac{16}{3} \cdot \cos \frac{2\pi}{3} n + \sqrt{3} \cdot \sin \frac{2\pi}{3} n$$

c) Odredimo amplitudni i fazni spektar signala:

$$x_n = \sum_{k=0}^{\lfloor N/2 \rfloor} A_k \sin \left(\frac{2k\pi}{N} n + \varphi_k \right) (*)$$

$$A_k = \sqrt{a_k^2 + b_k^2} \quad \varphi_k = \arctg \frac{a_k}{b_k}$$

Iz čega slijedi:

$$\begin{array}{|c|} \hline A_0 = 4/3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline A_1 = \sqrt{21}/9 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline A_2 = \sqrt{283}/3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline A_3 = 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline \phi_0 = \pi/2 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline \phi_1 = \arctg(-\sqrt{3}/2) \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline \phi_2 = \arctg((16 \cdot \sqrt{3})/9) \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline \phi_3 = \pi/2 \\ \hline \end{array}$$

Nakon što raspišemo izraz za x_n sa dobijenim vrijednostima, imamo:

$$x_n = \frac{4}{3} \cdot \sin \left(\frac{\pi}{2} n \right) + \frac{\sqrt{21}}{9} \cdot \sin \left(\frac{\pi}{3} n + \arctg \left(\frac{-\sqrt{3}}{2} \right) \right) + \sqrt{283}/3 \cdot \sin \left(\frac{2\pi}{3} n + \arctg \left(\frac{16 \cdot \sqrt{3}}{9} \right) \right) + 2 \cdot \sin \left(\pi n + \frac{\pi}{2} \right)$$

2. Ispitajte koji su od sljedećih diskretnih signala periodični a koji nisu. Za one koji jesu, nađite osnovni period N :

a) $\sin(2n\pi/15) + 3\cos(5n\pi/21 + \pi/4)$

b) $3 + \cos^2(12n\pi/5 - 1)$

c) $3 \cdot \sin(2n\pi + \pi/3) - 2 \cdot \cos(3n\pi - \pi/2)$

d) $\lfloor n/5 \rfloor + \lfloor (n-3)/5 \rfloor$

Odgovori moraju biti obrazloženi, inače se neće priznavati!

a) $f = \sin(2n\pi/15) + 3\cos(5n\pi/21 + \pi/4)$

Najprije ćemo rastaviti funkciju na prvi i drugi dio:

$f_1(x) = \sin(2n\pi/15)$ i $f_2(x) = 3\cos(5n\pi/21 + \pi/4)$

Period prvog dijela je očigledno 15, obzirom da se po formuli $T = \frac{2\pi}{w}$ lako dobije da je $w = 15$, pa je i $T_1 = 15$.

Što se tiče drugog dijela funkcije, računanje perioda je nešto složenije. Prije svega moramo shvatiti da $\frac{\pi}{4}$ nema utjecaja na period funkcije obzirom da ne ovisi od n i njen period je 0.

Ostaje nam prvi dio f_2 , odnosno $\sin(3\cos(\frac{5n\pi}{21}))$ čiji je period jednak $T = \frac{2\pi}{\frac{5\pi}{21}}$, odnosno

$T_2 = \frac{42}{5}$. Ono što preostaje jeste da nađemo najmanji zajednički sadržilac za vrijednosti perioda iz dva dijela naše funkcije, tj. $NZS(42, 15) = 210$, što je i period naše funkcije T .

$T_f = 210$

b) $f = 3 + \cos^2(12n\pi/5 - 1)$

Ono što je evidentno kod ove funkcije jeste činjenica da se moramo riješiti kvadrata kosinusa u izrazu. To je najlakše učiniti koristeći formulu za polovinu ugla kod kosinusa:

$\cos^2 \frac{x}{2} = \frac{1+\cos x}{2}$. Stoga pišemo:

$f = 3 + \frac{1+\cos 2(12n\pi/5-1)}{2}$

$f = 3 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot \cos 2(12n\pi/5 - 1)$

Iz ovog oblika funkcije možemo očitati $w = 2 \cdot 12\pi/5$, pa je period funkcije $T_f = \frac{2\pi}{2 \cdot \frac{12\pi}{5}}$,

odnosno $T_f = \frac{5}{12}$

c) $f = 3 \cdot \sin(2n\pi + \pi/3) - 2 \cdot \cos(3n\pi - \pi/2)$

Ovdje također možemo primijeniti metod razdvajanja funkcije na dvije pomoćne funkcije, kao u dijelu pod a) pa imamo:

$f_1(x) = 3 \cdot \sin(2n\pi + \pi/3)$ i $f_2(x) = -2 \cdot \cos(3n\pi - \pi/2)$.

Na periode funkcija ne utiču elementi $\frac{\pi}{3}$ i $\frac{-\pi}{2}$, kao što je objašnjeno u dijelu pod a).

Stoga za T_1 imamo $T_1 = \frac{2\pi}{2\pi} = 1$, a za T_2 imamo $T_2 = \frac{2\pi}{3\pi} = \frac{2}{3}$.

Potrebno je još naći $NZS(1, 2/3) = 2$, što je i period naše polazne funkcije f .

$T_f = 2$

$$d) f = \lfloor n/5 \rfloor + \lfloor (n-3)/5 \rfloor$$

Ova funkcija je monotono neopadajuća i kao takva nije periodična. Međutim, postupak traženja izvoda zbira dvije "floor" funkcije nije nimalo jednostavan, stoga je jednostavnije pokazati da "floor" ni u kom slučaju nije periodična funkcija na cijelom svome domenu. To je najlakše pokazati tako što ćemo naći barem jedno x za koje ne vrijedi osnovni uslov periodičnosti ($f(x) = f(x+c)$), odnosno da za bilo koji pozitivan c , postoji barem jedno x za koje formula ne vrijedi.

Ukoliko se pronade takvo x da njegov zbir sa c producira različit rezultat funkcije (tj. $f(x) \neq f(x+c)$), pokazat ćemo da funkcija nije periodična na cijelome domenu.

Najbolji primjer je ako uzmemo $x = \frac{-c}{2}$. Vrijedi: $f(\frac{-c}{2}) = \lfloor \frac{-c}{2} \rfloor$ tj. $f(x) < 0$.

Međutim, također vrijedi i $x + c = \frac{-c}{2} + c = \frac{c}{2}$, tj. $f(x+c) = \lfloor \frac{c}{2} \rfloor \geq 0$.

Kako smo dobili da je $f(x)$ striktno negativan broj, a $f(x+c)$ pozitivan broj ili nula, vrijedi $f(x) \neq f(x+c)$ i funkcija "floor" nije periodična na svome domenu za pozitivne brojeve pa ni naša funkcija f nije periodična.

3. Odredite i nacrtajte amplitudno-frekventnu i fazno-frekventnu karakteristiku diskretnog sistema opisanog diferentnom jednačinom $y_n - 3y_{n-1} = -7x_n - 2x_{n-1}$, a nakon toga, odredite odziv ovog sistema na periodični signal iz Zadatka 1. Uputa: razmotrite prolazak svakog od harmonika posebno.

Nadimo prvo funkciju sistema $H(z)$. Ako stavimo $x_n = z^n$, onda vrijedi da je $y_n = z^n H(z)$.

Naša diferentna jednačina postaje: $z^n H(z) - 3z^{n-1} H(z) = -7z^n - 2z^{n-1}$

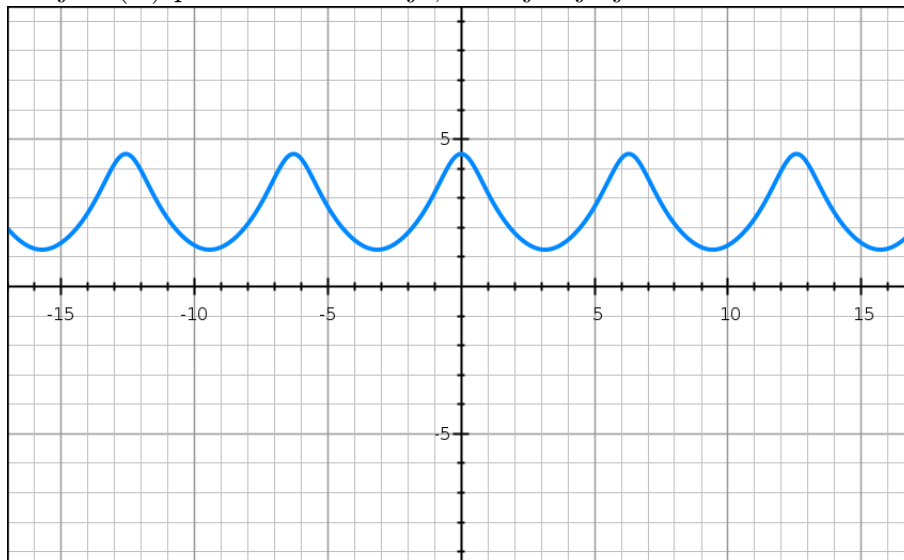
$$\text{Odavde je } H(z) = \frac{-7z^n - 2z^{n-1}}{z^n - 3z^{n-1}} = \frac{-7z^2 - 2z}{z^2 - 3z}$$

Amplitudno-frekventnu karakteristiku nalazimo kao:

$$A(\Omega) = |He^{i\Omega}|.$$

$$\begin{aligned} A(\Omega) &= \left| \frac{-7e^{2i\Omega} - 2e^{i\Omega}}{e^{2i\Omega} - 3e^{i\Omega}} \right| = \left| \frac{2+7e^{i\Omega}}{3-e^{i\Omega}} \right| = \left| \frac{2+7(\cos\Omega+i\sin\Omega)}{3-(\cos\Omega+i\sin\Omega)} \right| = \sqrt{\frac{(2+7\cos\Omega)^2+49\sin^2\Omega}{(3-\cos\Omega)^2+\sin^2\Omega}} = \\ &= \sqrt{\frac{4+28\cos\Omega+49\cos^2\Omega+49\sin^2\Omega}{9-6\cos\Omega+\cos^2\Omega+\sin^2\Omega}} = \sqrt{\frac{53+28\cos\Omega}{10-6\cos\Omega}} \end{aligned}$$

Obzirom da je $A(\Omega)$ periodična funkcija, dovoljno ju je skicirati na intervalu $[-\pi, \pi]$:

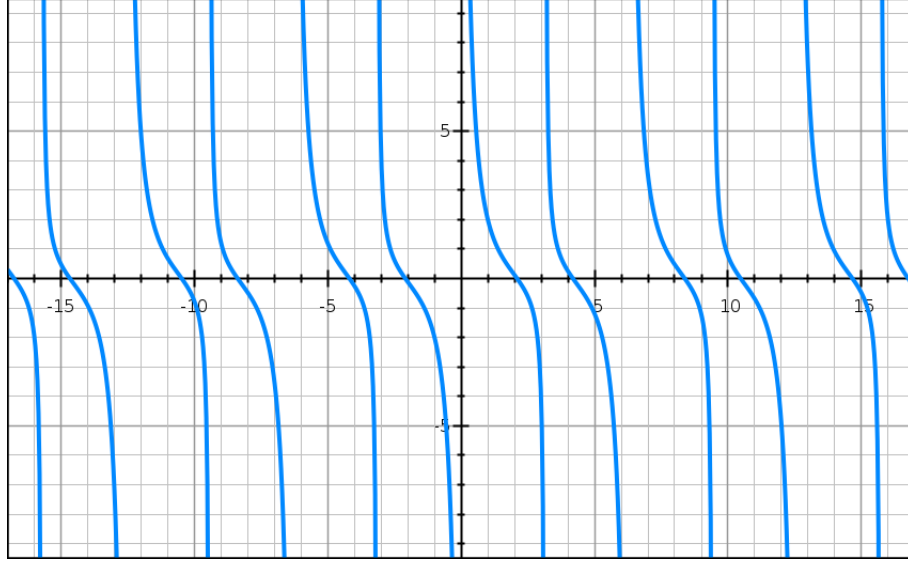
Nađimo sada fazno-frekventnu karakteristiku $\Phi(\omega)$:

$$\begin{aligned}\Phi(\Omega) &= \arg \frac{(2+7\cos\Omega+7\cdot i\sin\Omega)}{3-(\cos\Omega+i\sin\Omega)} = \arg \frac{(2+7\cos\Omega+7\cdot i\sin\Omega)\cdot(3-\cos\Omega-i\sin\Omega)}{(3-\cos\Omega+i\sin\Omega)\cdot(3-\cos\Omega-i\sin\Omega)} = \\ &= \arg \frac{7\sin^2(\Omega)+19\cdot i\sin(\Omega)-7\cos^2(\Omega)+19\cos(\Omega)-14\cdot i\sin(\Omega)\cos(\Omega)+6}{10-6\cos\Omega} = \\ &= \arg \left[\frac{7\sin^2(\Omega)-7\cos^2(\Omega)+19\cos(\Omega)+6}{10-6\cos\Omega} + i \cdot \frac{-14\sin(\Omega)\cos(\Omega)+19\sin(\Omega)}{10-6\cos\Omega} \right]\end{aligned}$$

Vrijedi $\arg = \arctg(\text{Im}(z)/\text{Re}(z))$ ukoliko je $\text{Re}(z) > 0$ pa imamo:

$$\Phi(\Omega) = \frac{6+19\cos(\Omega)-7\cos(2\Omega)}{19\sin(\Omega)-7\sin(2\Omega)}$$

Skicirajmo i grafik $\Phi(\Omega)$:

Preostaje nam još samo da odredimo odziv sistema na periodični signal iz prvog zadatka:

$$y_n = -7x_n - 2x_{n-1} + 3y_{n-1}.$$

Obzirom da je sistem kauzalan (ne ovisi od budućih vrijednosti x_n), tj. iz $x_n=0$ za $n<0$

slijedi $y_n=0$ za $n<0$, imamo:

$$y_0 = -7x_0 - 2x_{-1} + 3y_{-1}$$

$$y_1 = -7x_1 - 2x_0 + 3y_0$$

$$y_2 = -7x_2 - 2x_1 + 3y_1$$

$$y_3 = -7x_3 - 2x_2 + 3y_2$$

Sada ćemo razmotriti prolazak svakog od harmonika iz prvog zadatka posebno:

$$1. \ x_n = \frac{4}{3} \cdot \sin(\frac{\pi}{2}n)$$

$$y_0 = -7 \cdot 0 - 2 \cdot 0 + 3 \cdot 0 = 0$$

$$y_1 = -7 \cdot \frac{4}{3} - 2 \cdot 0 + 3 \cdot 0 = \frac{-28}{3}$$

$$y_2 = -7 \cdot 0 - 2 \cdot 1 + 3 \cdot \frac{-28}{3} = -30$$

$$y_3 = -7 \cdot \frac{-4}{3} - 2 \cdot 0 + 3 \cdot -30 = \frac{-242}{3}$$

$$2. \ x_n = \frac{\sqrt{21}}{3} \cdot \sin(\frac{\pi}{3}n + \arctg(\frac{-\sqrt{3}}{2}))$$

$$y_0 = -7 \cdot -1 - 2 \cdot 0 + 3 \cdot 0 = 7$$

$$y_1 = -7 \cdot 0.5 - 2 \cdot -1 + 3 \cdot 7 = 19.5$$

$$y_2 = -7 \cdot 1.5 - 2 \cdot 0.5 + 3 \cdot 19.5 = 47$$

$$y_3 = -7 \cdot 1 - 2 \cdot 1.5 + 3 \cdot 47 = 131$$

$$3. \ x_n = \sqrt{283}/3 \cdot \sin(\frac{2\pi}{3}n + \arctg(\frac{16\sqrt{3}}{9}))$$

$$\begin{aligned} y_0 &= -7 \cdot \frac{16}{3} - 2 \cdot 0 + 3 \cdot 0 = \frac{-112}{3} \\ y_1 &= -7 \cdot \frac{-7}{6} - 2 \cdot \frac{16}{3} + 3 \cdot \frac{-112}{3} = -114.5 \\ y_2 &= -7 \cdot \frac{-25}{6} - 2 \cdot \frac{-7}{3} + 3 \cdot -114.5 = -312 \\ y_3 &= -7 \cdot \frac{16}{3} - 2 \cdot \frac{-25}{6} + 3 \cdot -312 = -965 \end{aligned}$$

$$4. \ x_n = 2 \cdot \sin(\pi n + \frac{\pi}{2})$$

$$\begin{aligned} y_0 &= -7 \cdot 2 - 2 \cdot 0 + 3 \cdot 0 = -14 \\ y_1 &= -7 \cdot -2 - 2 \cdot 2 + 3 \cdot -14 = -32 \\ y_2 &= -7 \cdot 2 - 2 \cdot -2 + 3 \cdot -32 = -106 \\ y_3 &= -7 \cdot -2 - 2 \cdot 2 + 3 \cdot -106 = -308 \end{aligned}$$

4. Nađite z-transformaciju sekvence $x_n = (n^2 \cos(\frac{n\pi}{6}) + \frac{(-1)^n}{(2n+1)!})u_{n-2}$. Pri tome se po potrebi možete koristiti tablicama i osobinama z-transformacije.

Prvi dio sekvence je oblika $n^k y_n$, pa možemo postepeno tražiti z-transformaciju tog dijela izraza:

$$Y(z) = Z\{\cos(\frac{n\pi}{6})\} = \frac{z(z - \cos(\pi/6))}{z^2 - 2z\cos(\pi/6) + 1} = \frac{z(z - \sqrt{3}/2)}{z^2 - \sqrt{3}z + 1} = \frac{z^2 - \sqrt{3}z}{2(z^2 - \sqrt{3}z + 1)}.$$

Prema pravilu za transformaciju sekvenci oblika $n^k y_n$, imamo:

$$\begin{aligned} X(z) &= (-z \frac{d}{dz})^2 Y(z) = -z \frac{d}{dz} [-z \frac{d}{dz} (\frac{z^2 - \sqrt{3}z}{2(z^2 - \sqrt{3}z + 1)})] = -z \frac{d}{dz} [\frac{2z - \sqrt{3}}{2(z^2 - \sqrt{3}z + 1)^2}] = \\ &= \boxed{z \frac{-3z^2 + 3\sqrt{3}z - 2}{(z^2 - \sqrt{3}z + 1)^3}} \end{aligned}$$

Sada treba naći z-transformaciju za drugi dio sekvence, odnosno $\frac{(-1)^n}{(2n+1)!}$. Potrebno je razdvojiti ovu sekvencu na $(-1)^n \cdot \frac{1}{(2n+1)!}$. Z-transformaciju prvog dijela možemo očitati iz tablice kao $Z\{(-1)^n\} = \frac{z}{z+1}$, dok z-transformacija drugog dijela glasi:

$$Z\{\frac{1}{(2n+1)!}\} = \sqrt{z} \cdot \frac{e^{1/\sqrt{z}} - e^{-1/\sqrt{z}}}{2} = \boxed{\sqrt{z} \cdot \sinh(\frac{1}{\sqrt{z}})}$$

Z-transformacija drugog dijela izraza je shodno ovome: $\boxed{\sqrt{z} \cdot \sin(\frac{1}{\sqrt{z}})}$

Preostaje nam još primijeniti posljednje pravilo, a to je izvedeno pravilo za $Z\{y_n u_{n-k}\} = Y(z) - \sum_{i=0}^{k-1} y_i z^{-i}$

Konačna z-transformacija naše sekvence će biti:

$$\begin{aligned} z\{x_n\} &= Y(z) - y_0 - y_1 z^{-1} = z \frac{-3z^2 + 3\sqrt{3}z - 2}{(z^2 - \sqrt{3}z + 1)^3} + \sqrt{z} \cdot \sin(\frac{1}{\sqrt{z}}) - 1 - (\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{6})z^{-1} = \\ &= \boxed{z \frac{-3z^2 + 3\sqrt{3}z - 2}{(z^2 - \sqrt{3}z + 1)^3} + \sqrt{z} \cdot \sin(\frac{1}{\sqrt{z}}) - \frac{2z - \sqrt{3}}{2z}} \end{aligned}$$

5. Dat je diskretni sistem opisan diferentnom jednačinom $5y_{n+3} - 7y_{n+2} = 3x_{n+3} + 2x_n$. Nađite odziv ovog sistema na pobudu $x_n = n \cos(2n\pi/3)u_n$. Rješenje treba izraziti u obliku u kojem se ne javljaju kompleksni brojevi.

Iz diferentne jednačine se neposredno može naći funkcija sistema kao:

$$H(z) = \frac{3z^3 + 2}{5z^3 + 7z^2} = \frac{3z^3 + 2}{z^2(5z + 7)}$$

Nađimo z-transformaciju za pobudu $x_n = n \cos(2n\pi/3)u_n$:

$$Z\{\cos(2n\pi/3)\} = \frac{z(z - \cos(2n\pi/3))}{z^2 - 2z\cos(2n\pi/3) + 1} = \frac{z(z+1/2)}{z^2 + z + 1}$$

Prema osobinama z-transformacije možemo pisati:

$$\begin{aligned} Z\{n \cos(2n\pi/3)\} &= -z \frac{d}{dz} \left[\frac{z(z+1/2)}{z^2 + z + 1} \right] = -z \frac{(2z+1/2)(z^2+z+1) - z(z+1/2)(2z+1)}{(z^2+z+1)^2} = \\ &= \boxed{-z \frac{z(z^2+4z+1)}{2(z^2+z+1)^2}} \end{aligned}$$

6. Neki linearni, stacionarni i kauzalni sistem ima impulsni odziv $h_n = (172 + 84n)(-5)^n - 47\delta_n + 30\delta_{n-1}$ za $n \geq 0$ i $h_n = 0$ za $n < 0$. Nađite impulsni odziv h'_n inverznog sistema ovog sistema koristeći tehnike zasnovane na z-transformaciji.
Provjerite rezultat tako što ćete naći vrijednosti h'_n za $n = 0 \dots 5$ postupkom diskretne dekonvolucije.

Prema teoremi o konvoluciji, ako sistem δ ima funkciju sistema $H(z)$, tada njegov inverzni sistem δ^{-1} ima funkciju sistema $\frac{1}{H(z)}$. Dakle, funkcija sistema δ^{-1} :

$$\frac{1}{(172+84n)(-5)^n - 47\delta_n + 30\delta_{n-1}}$$

Postupak diskretne dekonvolucije:

$$h'_0 = \frac{1}{h_0} = \frac{1}{172-47} = \frac{1}{125}$$

U općem slučaju (za $n = 0..5$): $h'_n = -\frac{1}{h_0} \sum_{k=0}^5 h'_k h_{n-k}$, pa imamo:

$$\begin{aligned} h'_1 &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot h_1 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot (256 \cdot -5 + 30) \right) = \\ &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot -1250 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} (-10) = \\ &= \boxed{\frac{10}{125}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} h'_2 &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot h_2 + \frac{10}{125} \cdot h_1 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot 8500 + \frac{10}{125} \cdot -1250 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} (68 - 100) = \\ &= -\frac{1}{125} (-32) = \\ &= \boxed{\frac{32}{125}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} h'_3 &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot h_3 + \frac{10}{125} \cdot h_2 + \frac{32}{125} \cdot h_1 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot -53000 + \frac{10}{125} \cdot 8500 + \frac{32}{125} \cdot -1250 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} (-424 + 680 - 320) = \\ &= -\frac{1}{125} (-64) = \\ &= \boxed{\frac{64}{125}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} h'_4 &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot h_4 + \frac{10}{125} \cdot h_3 + \frac{32}{125} \cdot h_2 + \frac{64}{125} \cdot h_1 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot 317500 + \frac{10}{125} \cdot -53000 + \frac{32}{125} \cdot 8500 + \frac{64}{125} \cdot -1250 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} (2540 - 4240 + 2176 - 640) = \\ &= -\frac{1}{125} (-164) = \\ &= \boxed{\frac{164}{125}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} h'_5 &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot h_5 + \frac{10}{125} \cdot h_4 + \frac{32}{125} \cdot h_3 + \frac{64}{125} \cdot h_2 + \frac{164}{125} \cdot h_1 \right) = \\ &= -\frac{1}{125} \left(\frac{1}{125} \cdot -1850000 + \frac{10}{125} \cdot 317500 + \frac{32}{125} \cdot -53000 + \frac{64}{125} \cdot 8500 + \frac{164}{125} \cdot -1250 \right) = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= -\frac{1}{125}(-14800 + 25400 - 13568 + 4352 - 1640) = \\
&= -\frac{1}{125}(-256) = \\
&= \boxed{\frac{256}{125}}
\end{aligned}$$

Ovime smo potvrdili rezultate dobijene tehnikama zasnovanim na z-transformaciji.

7. Data su dva diskretna sistema opisana diferentnim jednačinama $5y_n + 6y_{n-1} + y_{n-2} = 4x_n - 5x_{n-1}$ i $2y_n + y_{n-1} = x_n + 2x_{n-1}$. Nađite diferentne jednačine kojima se opisuju paralelna i serijska (kaskadna) veza ova dva sistema, a nakon toga odredite odziv serijske veze ovih sistema na pobudu $x_n = \sin^3(n\pi/2)$, $n \in \mathbb{Z}$ (u krajnjem rješenju ne smiju figurirati kompleksni brojevi). Uputa: razmotrite kako glase funkcije sistema paralelne odnosno serijske veze dva sistema ukoliko su poznate njihove funkcije sistema i kako možete rekonstruisati diferentnu jednačinu koja opisuje neki sistem ukoliko znate njegovu funkciju sistema. Što se tiče pobude x_n , razmotrite kako se ona može prikazati u vidu linearne kombinacije pobuda oblika z_n .

8.